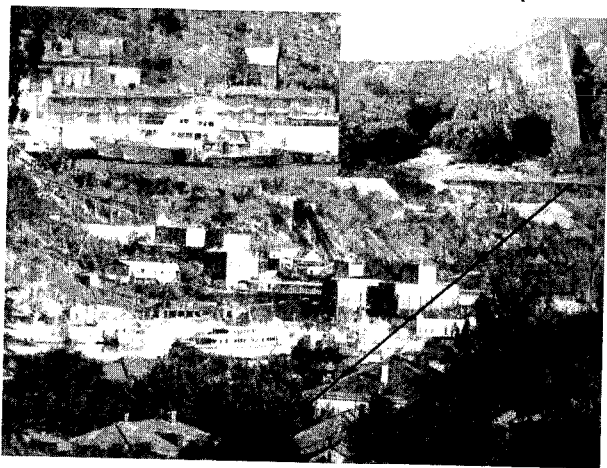

ными ударами и ударами возмездия. Именно тогда Сталин, ринувшему в то время «ядерный проект») секретную дирекцию, где могли бы базироваться подводные лодки для нанесения ядерного удара. После нескольких лет поисков выбор пал на Балаклаву: город сразу же засекретили и поменяли статус — город превратился в закрытый район города Севастополь. Балаклава была для строительства подземного комплекса не случайно. Узкий пролив шириной всего 200—400 м и глубиной до 17 метров укрывает не только от штормов, но и от посторонних глаз — со стороны она не просматривается ни под каким углом. Большая глубина не позволяет подводным лодкам заходить в гавань в погруженном состоянии вплоть до основания. Еще одним из условий выбора строительства было возможность строительства и функционирования данных объектов.

В послевоенные годы в Балаклаве была организована морская база. Тут базировалась 14-я дивизия подводных лодок Черноморского флота СССР.

В 1947 году проект Балаклавского защитного подземного завода начал готовить Ленинградский проектный институт «Граунт» и проект был подписан в правительство. Иосиф Сталин лично рассмотрел и одобрил проект строительства в Балаклавской бухте единственного в своем роде подземного завода по ремонту подводных лодок.

Объект должен быть расположен в недрах горы Таврос. Она состоит из прочного известняка, при этом толщина породы над помещением должна быть не менее 126 метров, благодаря этому объекту была присвоена первая категория

тивоатомной (защита от попадания бомбы мощностью 100 Кт). Площадь объекта составляет 15000 м².

В начале строительства основной комплекс — 825 ГТС «Таврос» — хическое сооружение». Для проведения работ был сформирован специальный горно-строительный

отряд Черноморского флота № 528. Строительство велось круглосуточно, тью забоями, буровзрывным методом. С земной поверхности бурились шурфы — узкие технические выработки. В них закладывался взрывчатый заряд, разрушающий породу на нужной глубине. Грунт вывозили, и внутри обрешивали

Вместо штормов строили бетонную опалубку. Существенный недостаток взрывного метода заключается в слабо предсказуемой форме штормов и, как следствие, необходимости возводить опалубку переменной толщины. Толщина отделки стен и сводов сооружения в среднем составляет 1,5 м, а на отдельных участках достигает 3 м. После вывоза грунта рабочие строили металлический каркас. Затем его дополняли деревянными элементами и, наконец, забивали бетоном марки «М 400». Вплоть до 1956 года бетон подавался вручную, лопатами. Затем его стали закачивать в форму сжатым воздухом. Выработка скального грунта из штормов, где проходил канал, составляла 200 тысяч кубометров.

Вывезти такой объем породы незаметно помогал расположенное рядом Балаклавское рудоуправление им. А.М.Горького — предприятие по добыче и переработке флюсовых известняков на базе Балаклавского месторождения в Крымской области УССР. Промышленная добыча начата в 1933 году Керченским металлургическим заводом. Кроме того вынутая порода известняковых руд использовалась в металлургической промышленности. В скальной толще из известнякового утеса возникли рукотворные подземные дороги, шлюзные камеры, цеха, арсеналы, хранилища, кабинеты, причалы, глубоководный канал и сухой док, в который могла войти подводная лодка. Завод строился поэтапно.

С февраля 1956 года по личному распоряжению Хрущева к нему присоединились метростроевцы из Москвы, Харькова и Абакана, имеющие опыт горно-проходческих работ на Кавказе.

Подземный комплекс строился 8 лет — с 1953 по 1961. По окончании строительства вся документация была изъята.

На протяжении всего времени функционирования объектов 825 ГТС, объект 820 Балаклавское рудоуправление им. А.М.Горького осуществляло прикрытие этих объектов, в адрес которых шли многочисленные грузы.

На этом примере четко прослеживается, как промышленные предприятия прикрывали функционирование особо секретных объектов.

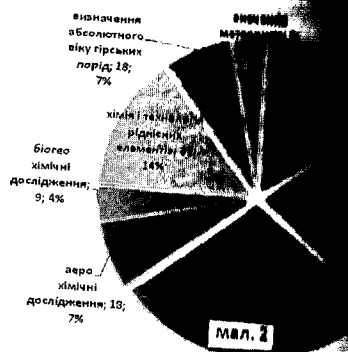
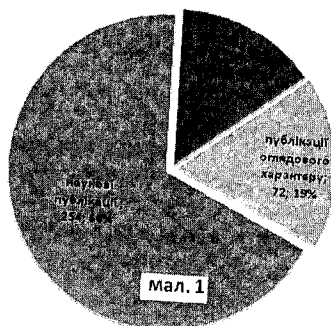
НАУКОВІ ПРОГРАМИ Є.С. БУРКСЕРА: НАУКОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ

Якимюк О.Л.

Дослідження присвячено аналізу наукової продукції Є.С. Бурксера, науково-дослідна діяльність якого значним чином вплинула на розвиток природничих наук в Україні в першій половині ХХ століття. Методом дослідження було обрано один з наукометричних методів: метод статистичного аналізу публікацій вченого. Предметом дослідження були дані про опубліковані роботи Є.С. Бурксера за весь період його науково-практичної діяльності (1909-1964).

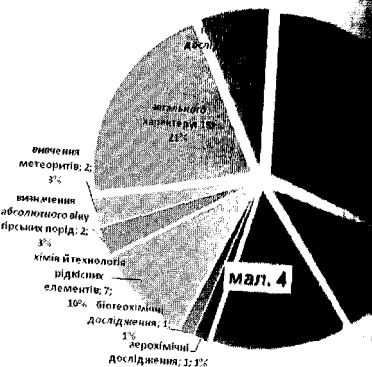
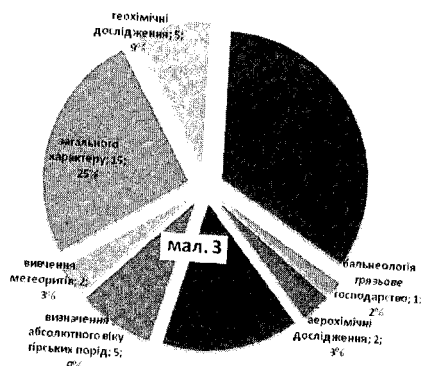
За результатами аналізу масиву публікацій Є.С. Бурксер ділено три типи робіт (наукового, науково-популярного характеру). Також було підраховано кількість публікацій наукових публікацій – 254, науково-популярних – 59 і науково-популярного характеру – 72. (мал. 1).

На наступному етапі дослідження по кожному типу публікацій значено проблематику публікацій і відповідно підраховано кількість публікацій по виділеній проблематиці.

На мал. 2 представлено розподіл наукових публікацій з відповідних досліджень Є.С. Бурксер.

З приведеної діаграми випливає, що наукові публікації розподілені по восьми напрямом, три з яких (радіологічні дослідження, гідрохімічні дослідження та дослідження в галузі бальнеології та грязьового господарства) представлені найбільшою кількістю публікацій. Аналогічний вплив проведений для публікацій науково-популярного характеру. Його результати представлені на мал. 3.

представлені найбільшою кількістю публікацій. Аналогічний вплив проведений для публікацій науково-популярного характеру. Його результати представлені на мал. 3.

На мал. 4 подано результати наукометричного аналізу розподілу публікацій оглядового характеру відповідно до виділеної проблематики наукових досліджень Є.С. Бурксера.

Порівняння діаграм розподілу кількості публікацій показує, що всі типи наукових праць містять публікації за наступними темами: радіологічні дослідження, аерохімічні дослідження, бальнеологія і грязьове господарство, космонавтика і технологія рідкісних елементів, визначення абсолютного віку гірських порід, вивчення метеоритів.

Таким чином, в ході проведеного дослідження було виконано структурування наукової продукції Є.С. Бурксера, що дозволило виділити у науково-практичній діяльності Є.С. Бурксера вісім наукових програм, визначити пріоритетні теми цих програм. Результати, представлені у даній роботі, розкривають як різноманіття наукових інтересів Є.С. Бурксера, так і зміну пріоритетів у його наукових дослідженнях.

ТЕОЛОГІЧНІ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ, СЛОВНИКИ, БІБЛІЇ В МАТЕРІАЛАХ ФРАНКОМОВНОГО, ПОЛЬСЬКОМОВНОГО ФОНДІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО *Якубова Т.А.*

Теологічні енциклопедії, словники, Біблії зберігаються у франкомовному, польськомовному фондах відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій. Тема досліджень літератури західного християнства (XVIII – початку XX ст.) у відмічених історико-культурних фондах НБУВ залишається актуальною. Протягом десятиліть теологічна література зберігалась в резервних книгосховищах бібліотеки і практично була поза науковим обігом. Після розвалу СРСР у 1991 р. в Україні розпочався новий історичний період наукових досліджень бібліотечних фондів, період культурного та духовного відродження. Продовжується інвентаризація та електронна каталогізація видань теологічної літератури франкомовного, польськомовного фондів НБУВ. Виявлення значного масиву теологічної літератури поставило питання про наукові дослідження та представлення цієї літератури західного християнства для наукового обігу.

Зазначена наукова проблема стала актуальною в часи духовної кризи на початку XXI століття, коли на Україні посилюється неомізм – вчення видатного італійського філософа, схоластика, теолога св.Ф.Аквінського. Підтвердженням цього є існування та діяльність Інституту релігійних наук св. Фоми Аквінського у Києві, що є вищим римо-католицьким богословським навчальним закладом. У 2002 р. на Україні богослов'я було визнано науковою дисципліною, активізувались богословські та релігієзнавчі дослідження.